

Til

Kommunal- og distriktsministeren

Helse- og omsorgsministeren

Resolusjon fra Senior Norges Landsmøte 2026 Kommunal handlefrihet

Senior Norge ser at det kan være behov for mer lokal handlefrihet og mindre statlig detaljstyring i kommunene. Men vi går sterkt imot om slik frihet blir brukt til innstramning og kutt i sentrale velferdsytelser i kommunene som ledd iblant annet omfattende spareplaner. Vi understreker derfor behovet for en statlig styring i form av kvalitetssikring som bidrar til å ivareta befolkningens grunnleggende helse- og velferdsbehov. Konkrete krav til kvalitet i ytelsene må på plass før det iverksettes en omfattende statlig deregulering av kommunal tjenesteyting.

Kommunekomisjonen

Kommunekomisjonen har avgitt sin første delrapport (NOU 2026:1) og skal avgis sin hovedrapport høsten 2026. Disse forventes å bli fulgt opp av regjering og Storting i 2026 og 2027. Senior Norge har avgitt høringsuttalelse til NOU 2026:1 og vi vil følge denne saken med interesse og engasjement.

Kommunekomisjonen går inn for mer kommunal handlefrihet og mindre statlig detaljstyring av kommunene, bl.a. når det gjelder statlige pålegg og krav og øremerket økonomisk styring av kommunale ytelser og tjenester..

Senior Norge er svært opptatt av at Kommunekomisjonens premisser og forslag om økt handlefrihet og mindre statlig styring i kommunesektoren *ikke skal bli brukt til å kutte ned og stramme inn på grunnleggende helse- og velferdstjenester i befolkningen*. Vi vil fortsatt kjempe for bedre økonomiske vilkår for kommunene, og at staten ikke underfinansierer kommunale oppgaver,

Senior Norge erkjenner ønsket om en mer effektiv, fleksibel, resultatorientert *lokal* styring av kommunale tjenester, herunder helse- og omsorgstjenester for eldre. Vi etterlyser imidlertid da en gjennomgang av mulige *indikatorer for hva gode helse- og omsorgstjenester er*, og hvordan de best kan brukes til god resultatoppfølging. Det dreier seg etter vårt syn ikke *om* det skal være statlig styring, men *hvordan*.

Kommunene har et selvstendig ansvar for å respektere og sikre *menneskerettighetene* (Grunnloven § 92). Staten må etter vårt syn innrette styringen av kommunene slik at de faktisk er i stand til å ivareta sine menneskerettslige

forpliktelser. Mange av de menneskerettslige utfordringene våre i dag oppstår nettopp i den kommunale tjenesteytingen.

Sikring av standard og kvalitet for livsviktige helse- og omsorgstjenester

Senior Norge mener at det må utvikles og tas i bruk bedre systemer for å sikre grunnleggende standard og kvalitet for livsviktige helse- og omsorgstjenester. Det samme gjelder barn og ungdoms grunnleggende rettigheter til oppvekst og skole. Og det gjelder reell og effektiv klageadgang dersom ikke slike grunnleggende kvalitetskrav blir ivaretatt. Dette må være en forutsetning og komme på plass før regjeringen kan gå videre med å lette på den samlede økonomiske og juridiske statlige styringen av kommunene.

Samhandlingsreformen

Senior Norge peker også på at samhandlingsreformen mellom spesialisthelsetjenesten og de lokale helse- og omsorgstjenestene har noen problematiske hull som må tettes. Det gjelder utskrivningsklare pasienter som blir liggende lenge på sykehus fordi kommunen ikke har ledig sykehjemsplass eller liknende. Og det gjelder personer med alvorlig kronisk sykdom, funksjonshemming eller psykisk sykdom som trenger regelmessig medisinsk oppfølging, men som ikke kan ytes permanent sykehusopphold. Her må det på plass bedre løsninger.

Senior Norges henstilling til Regjeringen

Senior Norges landsmøte 2026 ber Regjeringen om at den i oppfølgingen av Kommunekommisjonens rapporter sørger for at

- *Hovedspørsmålet må ikke dreie om det skal være statlig styring av kommunene, men hvordan*
- *Menneskerettslige utfordringer i den kommunale tjenesteytingen blir ivaretatt*
- *Det utvikles og tas i bruk bedre styringssystemer for å sikre grunnleggende standard og kvalitet for livsviktige helse- og omsorgstjenester og tjenester som gjelder barns oppvekst og skole*
- *Slike systemer må komme på plass før en setter i gang med en omfattende statlig deregulering av kommunal tjenesteyting*
- *Samhandlingen mellom spesialisthelsetjenesten og de kommunale helse- og omsorgstjenestene har problematiske hull som må tettes*

[Lenke til Senior Norges høringsuttalelse til NOU 2026:1](#)

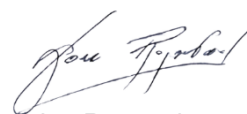
Senior Norge

Bjørn E Halvorsen
Leder ressursgr. jus & økonomi

(Sign.)

Per Østby-Nygaard
Leder ressursgr. Helse & omsorg

Jon Rogstad
Styreleder